

Kiszámítható finanszírozás

Az agrárszektor a nemzetgazdaság egyik meghatározó területe. A Kormány egyebek mellett kedvezményes finanszírozási formák alkalmazásával igyekszik elősegíteni és megalapozni az ágazat fejlődését, illetve hatékonyságának javítását. Kulcsfontosságú az uniós és nemzeti támogatások szerepe is. Az intézményi kezességvállalás ugyancsak kiemelkedő szerepet tölt be az agrárszektor hitelezésében. E témakörökről beszélgettünk Czerván Györggyel, a Földművelésügyi Minisztérium agrárgazdaságért felelős államtitkárával.

Hogyan ítéli meg az agrárium szerepét a nemzetgazdaságban?

A mezőgazdaság a nemzetgazdaság kiemelkedő fontosságú, stratégiai ágazata, melyet jól bizonyít a GDP-hez való hozzájárulása mellett a biztonságos, egészséges élelmiszertermelésben, a természeti erőforrásokkal való hatékony és fenntartható gazdálkodásban, a vidéki foglalkoztatásban, valamint a sokszínű, változatos vidéki táj fenntartásában betöltött szerepe. Az agrártermékek kivitele és külkereskedelmi többlete az elmúlt években látványosan bővült, ennek köszönhetően az agrár-külkereskedelem makrogazdasági szerepe meghatározó.

„A kormányzat kedvezményes finanszírozási termékek bevezetésével segíti az agrárgazdaság finanszírozási helyzetének javítását.”
Czerván György

Milyen eredményeket ért el a mezőgazdaság 2016-ban?

A mezőgazdaság számára 2016 sok szempontból kiemelkedő év volt. Az ágazat a gazdasági növekedésben ismét meghatározó szerepet játszott. Immár hatodik éve folyamatosan nő a kibocsátás, rekordok születtek a szántóföldi növénytermesztésben, a nemzetközi piaci válságok ellenére tovább nőtt az állattenyésztés termelése, javult a

jövedelmezőség, valamint bővült a foglalkoztatás és az export is. A szántóföldi növénytermesztés kimagasló évet zárt. Rekordtermés volt napraforgóból, repceből és szójából. Továbbá minden idők legmagasabb termés hozamai születtek az árpa, a kukorica, a napraforgó, a repce és a szója esetében. A búza hozama pedig 28 éves csúcstól döntött. Az állattenyésztés kibocsátásának volumene 2016-ban tovább bővült. Ugyanakkor a tej- és a sertésszektor az év első felében jelentős kihívásokkal szembesült, mivel az elhúzódó nemzetközi piaci válság hatására mélyen az önköltség alá csökkentek a termelői árak. Biztató, hogy mindkét piacon az év későbbi részében már a stabilizáció és a növekedés jelei mutatkoztak. A fentiek hatására érdemben növekedett a mezőgazdasági termelés jövedelmezősége. Az agrárexport 2016-ban tovább emelkedett, ennek köszönhetően meghaladta a 8 milliárd eurót. Az agrárium a nemzetgazdaság kivételének több mint 8%-át, külkereskedelmi aktívumának pedig csaknem egyharmadát adta a tavalyi évben.

Mi várható 2017-ben?

A növénytermesztés eredményeit természetesen nagymértékben befolyásolja az időjárás, amelyet nem lehet előre jelezni. Az eddigi információk alapján a szántóföldi növénytermesztésben és a zöldség-, gyümölcsstermesztésben is kedvezőek az idej kilátások. Az állattenyésztés területén

reményeink szerint folytatódik a termelés évek óta tartó növekedése. A sertés és a tejszektorban a mintegy két éve tartó nemzetközi válság véget ért, érdemben emelkedtek az árak, jelenleg pozitívak a kilátások. A baromfiágazatban vegyes a kép, a csirke- és a pulykavágások bővülése idén is folytatódik, a vízi szárnyas termelésre rendkívül kedvezőtlen hatással volt a 2016 novemberében kitört madárinfluenza járvány. A madárinfluenza járvány miatt elrendelt termelési és külkereskedelmi korlátozások feloldása után a liba és a kacsza kibocsátása is visszatérhet a korábbi növekvő pályára, amihez a rájuk jellemző rövid életciklusból adódó rugalmas alkalmazkodóképesség is nagyban hozzájárulhat.

Milyen eszközökkel tudja az agrárkormányzat segíteni az agrárszektor fejlődését?

A mezőgazdaság fejlődését a Kormány célzott agrárpolitikai intézkedésekkel, többek között az agrártámogatások növelésével és szerkezetének alakításával, a munkaerő-igényes és nagyobb hozzáadott értéket termelő ágazatok (zöldség-, gyümölcsstermesztés, állattenyésztés) kiemelt támogatásával, kockázatkezelési rendszer működtetésével, beruházási támogatásokkal, kedvezményes forgóeszköz- és beruházási hitelprogramokkal, valamint foglalkoztatás- és adópolitikai (például célzott ÁFA csökkentési) intézkedésekkel szolgálja. Az agrár-, vidékfejlesztési támogatások szerepe jelentős a magyar mezőgazdaság számára. Javítják a gazdálkodók pénzügyi és jövedelmi helyzetét, és ösztönözik beruházásaikat. Emellett hozzájárulnak a természeti erőforrásokkal való fenntartható, környezetkímélő gazdálkodáshoz, az állatjóléti követelmények betartásához, az időjárási kockázatok kezeléséhez, és a vidéki térségek társadalmi, gazdasági fejlődéséhez. A magyar mezőgazdaság 2016-ban több mint 650 milliárd forint támogatáshoz jutott hozzá.

A kormányzat a finanszírozási feladatok megoldásában milyen eszközökkel, intézkedésekkel tud segíteni az agrárium szereplőinek?

A kormányzat kedvezményes finanszírozási termékek bevezetésével és a termékekhez kapcsolódó kamat-, kezességi díj támogatás és egyéb költség-támogatás nyújtásával segíti az agrárgazdaság finanszírozási helyzetének javítását. A beruházások finanszírozása területén elsősorban a Növekedési Hitelprogramot (NHP) kell megemlítenünk. A mezőgazdaság kiemelkedő módon, közel 20%-kal, kb. 434 milliárd forint összegben részesedett az NHP forrásaiból. Az igénybe vett források közel 60%-a beruházási célokat szolgált.

A forgóeszköz finanszírozás területén a kisebb üzeméretű gazdaságok körében piacvezető a Földművelésügyi Minisztérium (FM) támogatási forrásaival működő, így rendkívül kedvezményes kamatú és kezességi díjú Agrár Széchenyi Kártya Folyószámla Hitel. Az FM hangsúlyt helyez arra,

hogy a forgóeszköz hitelkonstrukciókhoz kapcsolódóan kiemelt támogatásban részesítse a kedvezőtlen időjárási jelenségekkel sújtott termelőket és a piaci zavarokkal érintett ágazatokba tartozó vállalkozásokat, számukra bizonyos forgóeszköz hitelek kamat és költségmentessé válnak.

Mi lehet az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalásának szerepe?

Az FM kiemelt figyelmet fordít arra, hogy üzemmérettől függetlenül megoldott legyen a mezőgazdasági vállalkozások finanszírozása. Ezért a tárca az agrárágazat finanszírozásában aktív pénzügyi intézményekkel folyamatos és hatékony kapcsolatot tart fenn. A kormányzat támogat minden lépést, amely képes a hitelezésbe bevonnani azon kisebb mezőgazdasági vállalkozásokat, amelyek vagy nehezebben hitelezhetők, vagy hagyományosan nem tartoznak a bankok tipikus ügyfélkörébe. Ennek előmozdításában az alapítványi kezességvállalásnak kulcsszerepe van. Az AVHGA a teljes magyar bankrendszerrel és a takarékszövetkezeti szektorral együttműködik a kkv szegmens finanszírozásában, valamint az agrárvállalkozások speciális finanszírozási igényeit figyelembe vevő újabb hiteltermékek kidolgozásában.

Az alapítványi kezesség milyen területeken, finanszírozási konstrukciókban vehető igénybe, milyen lehetőségek rejlenek benne?

Sok innovatív terméket sikerült már kialakítani, amelyek lefedik a gazdálkodók különböző finanszírozási igényeit. Akad olyan konstrukció, például az Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel, amelynek kötelező eleme az alapítványi kezességvállalása, nélküle a hitelügylet sem jön létre. Más esetekben a pénzügyi terméket kínáló pénzügyi intézmény kezdeményezheti az alapítványnál az ügyfele fizetési kötelezettségét biztosító kezességvállalás megkötését.

Az alapítvány törekszik arra, hogy a vállalkozások a lehető legkedvezőbb díjon vehessék igénybe a kezességvállalást. Ezért jellemzően - természetesen amennyiben az állami támogatási szabályok lehetővé teszik - a piacnál jóval alacsonyabb díj mellett nyújtja a kezességet. A kezességi díjhoz a Földművelésügyi Minisztérium a kezességgel biztosított összeg 0,4%-ának megfelelő éves kezességi díjtámogatást nyújt, ezt az összeget az alapítvány a pénzügyi intézményeken keresztül megelőlegezi a mezőgazdasági vállalkozásoknak és a tárca utólag téríti meg az alapítványnak. A garancianyújtás kiszélesítése érdekében az alapítvány erős nemzetközi versenyben megállapodást kötött az Európai Beruházási Alappal (EIF). Így élni tud az EU COSME programja által az EIF kkv finanszírozási keretéből nyújtott viszontgarancia lehetőségével is. Ez tehermentesíti a hazai költségvetést, mivel az uniós viszontgarancia kiváltja a magyar állami költségvetési viszontgaranciát, ugyanakkor a gazdálkodók finanszírozási lehetőségét is bővíti.

A jégesőkár megelőzését szolgáló beruházások támogatása

A szélsőséges időjárási jelenségek, így a jégeső, évről-évre komoly károkat okoz a hazai gabona-, olajnövény- és kertészeti termelésben, amely kedvezőtlen hatással van az érintett mezőgazdasági tevékenységek terméseredményére és versenyképességére. A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett „Jégesőkár megelőzésére szolgáló beruházás” című pályázati felhívás célja olyan jégeső-elhárító beruházások támogatása, amelyek révén csökkenthető a jégeső előfordulásának gyakorisága, a jégesőkben előforduló jégzemcsék mérete és így az okozott kár mértéke.

A kiírás keretében új jégeső-elhárító rendszerek kialakítása, illetve már meglévő jégeső-elhárító rendszerek továbbfejlesztése vagy felújítása támogatható. A mezőgazdasági termelők összefogásával megvalósított beruházások, illetve a mezőgazdasági termelők érdekében közjogi szerv által végrehajtott projektek lehetnek kedvezményezettek. A rendelkezésre álló támogatási összeg 1,8 milliárd forint. Az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás az ország valamennyi régiójában az elszámolható költségek akár 100 százaléka is lehet. A pályázati kérelmek benyújtására a 2017. március 14. és 2019. március 13. között van

lehetőség. Az első beadási szakasz 2017. április 17-ig tart. Az értékelési határnapokig benyújtott projektek együttesen kerülnek elbírálásra.

A hazai kisvállalkozások, így az agrárvállalkozások számára is nehézséget jelent, hogy nem rendelkeznek megfelelő tőkével, illetve pályázatok esetében a szükséges önrésszel. A **Vidékfejlesztési Program pályázati kiírásai esetében is**, a támogatott fejlesztési projekt megvalósításához általában hitel vesznek fel a vállalkozók, amelynek igénybevételét az **Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességgel** tudja segíteni. A pályázatok megvalósításához az elnyert támogatási összeg felül többnyire támogatás- előfinanszírozási hitel, beruházási hitel, a működtetési szakaszban pedig forgóeszközhitel igénybevétele válhat szükségessé, amelyekhez egyaránt kapcsolódhat az alapítvány készfizető kezességvállalása. A Vidékfejlesztési Program projektjeinek a pályázati és banki támogatásra kiterjedő, azok teljes körű finanszírozása érdekében konzultációs lehetőséget és egyedi kedvezményeket biztosít az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány. **Érdeklődni lehet a 06 30 349 3621-es telefonszámon, vagy a konzultacio@avhga.hu e-mail címen.**

Változások a pályázati rendszerben

Pályázóbarát irányba változtak a pályázati felhívások benyújtási szakaszhatárainak időközbeni felülgesztésére vonatkozó szabályok.

A közelmúltban közzétett és hatályba lépett 24/2017. (II. 3.) kormányrendelet ugyanis több ponton átírta az európai uniós támogatások alapvető elosztási szabályait rögzítő 272/2014 (XI. 5.) kormányrendeletet.

Az eddigi szabály szerint a szakaszos benyújtású pályázatoknál az adott szakaszhatár előtt még a jelentősen túligényelt pályázatot sem lehetett keretkimerülésre hivatkozva felfüggeszteni. Ezt a problémát a pályázat kiírói esetenként úgy igyekeztek kezelni, hogy előrehozták az adott benyújtási szakaszhatár zárónapját, és így hirtelen bezárult a "pályázati ablak".

A Miniszterelnökség ezt a pályázók számára komoly bizonytalanságot jelentő lehetőséget megakarta szüntetni. A pályázat beadására készülők ugyanis nem tudhatták, hogy egy jelentősen túl-

igényelt pályázatot meddig tartanak még nyitva, ez ronthatta a pályázati anyag összeállításának színvonalát, vagy akár meg is hiúsíthatta a pályázatot benyújtását.

A 272/2014-es kormányrendelet mostani módosítása ezt a problémát megoldotta. A rendeletben szereplő 53. § a következő (1b) és (1c) bekezdéssel egészült ki: "(1b) A támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszakban az adott szakasz lezárása az erről szóló döntés közzétételét követő nyolcadik naptól lehetséges. (1c) Folyamatos elbírálás alkalmazása esetén a benyújtási lehetőség felfüggesztése vagy a felhívás lezárása csak az erről szóló döntés közzétételét követő harmadik naptól lehetséges."

A módosított jogszabály arra is kitér, hogy bár az Irányító Hatóság határozza meg a szakaszos elbírálás esetén a benyújtási határnapokat, de fontos megkötés rá nézve, hogy az értékelési határnap és a következő értékelési szakasz első napja között legfeljebb hét napos szünet adható meg.

Harcsa fogta vállalkozó

Nem gyakran fordul elő, hogy egy műszaki egyetemen tanuló fővárosi fiatal még a BMW autóját is eladja, hogy gazdálkodó lehessen egy kis Tisza menti faluban. Igaz, egy nagy harcsa is közrejátszott a pályakezdés illetően alakulásában. E - kalandos elemekkel tarkított - szokatlan kezdet után ma már sikeres agrár-vállalkozó Tiszaderzsen Urbán Zsombor.

Semmi különös nincs abban, ha vidékről a fővárosba megy dolgozni egy fiatal. Mondhatjuk: világszerte. A fordítottja, ha nem is példa nélküli, de mindenesetre szokatlan. Ilyen szokatlan módon indult Urbán Zsombor vállalkozása, amelyről a következőket mondta.

- Pesti gyerek voltam, ott is képzeltem el a jövőmet, amikor egyszer apukámat meghívták Tiszaderzsre horgászni. Olyan tíz év körüli lehettem, természetesen én is vele tartottam. Édesapám fogott egy tíz és fél kilós harcsát, és azt mondta az anyukámnak, hogy akkor itt veszünk egy horgászknunyhot. Ki is nézett egy telken egy kis házat, de hát nem értett hozzá, hiszen fővárosi orvos volt. Mikor megvette, kiderült, hogy a ház életveszélyes, le kell bontani. Édesanyám, aki gyógyszerész, nem adta fel, hónapokon át éjszakánként tervezte, rajzolta az új házat, ami alapján megépítettük a házat. Ma is abban lakunk. A kilencvenes évek közepén - amikor a kárpótlások indultak - apukám kitalálta, hogy venni kellene föl-

det, amin aztán tudunk olaj-, vagy termál kutat fúrni, mondhatni gyógyfürdő mániás volt. Meg is vette az első földterületet, természetesen nem fúrtunk rajta semmilyen kutat, hanem elkezdtük művelni. Nekem, a lelkes fiatalnak, nagyon megtetszett a földművelés, a gazdálkodás. Volt egy Ladám, gondoltam, eladom, az árából én is földet veszek, hozzáteszem, még akkor olcsó volt a föld, de ezzel lenullázódott az anyagi helyzetem. Húsz éves voltam ekkor, műszaki egyetemista. A nagymamám, akinek egyébként kedvenc autómárkája a BMW volt, megsajnálta, és nekem adta a nagyapám találmányi díjaiból vásárolt BMW gépkocsiját. Ebből vettem egy kis Polskit, meg egy biciklit, azzal jártam a falut kárpótlási jegyekért. Az volt a tervem, hogy majd később eladom a vásárolt földet, amiből egy nagyon jó BMW-t veszek. Így sikerült vásárolni 22 hektárt. Persze nem adtam el, mert bár a térség nem művelte a földet, jó minőségű volt, most oda tervezem építeni a terménytárolómat. Így indult a gazdálkodás, ami akkor még nem volt vállalkozásnak nevezhető. Nem bérbe adtuk, hanem bérben műveltettük a földet.

A család, amely művelte, megmondta, hogy az egyes munkafolyamatok elvégzéséhez milyen gép vásárlására van szükség, például, ha műtrágyát kellett szórni, vettünk egy műtrágyaszórót, azzal végezték el a munkát. Papíron 1997-ben indult a gazdálkodás, de 1999-től lett hivatalos vállalkozássá a tevékenységünk, mikor kiváltottuk az östermelői igazolványokat. Kedvezményesen vettünk egy MTZ traktort, mert hitelkonszolidáció révén elengedték a vételár felét. Én akkor már befejeztem a műszaki egyetemet, és megkezdtem az agrár tanulmányaimat. Abból a családból, amely a földünket művelte kivált két testvér, velük együtt Konzumbanktól felvett agrárhitelből vásároltunk munkagépeket, és kezdtük közös vállalkozásban művelni a földet. Szükség is volt a közösködéssre, mert agrárvégzettség ide, agrárvégzettség oda, a gyakorlatban egészen másként nézett ki a földművelés, mint az iskolapadban. Vettem kultivátort, MTZ traktort, tárcsát, gyűrűhengert, mindenféle gépet, amire szükség volt. Mondhatom, hogy teljesen a nulláról indultam, aztán fokozatosan fejlesztettem a gazdaságot, és fejlődtem én is a tanulmányok mellett a gazdag helyismerettel és gyakorlattal rendelkező társak segítségével. Látták, hogy komolyan és keményen dolgozom, ezért befogadott a falu. Zárójelben jegyzem meg: legutóbb önkormányzati képviselőnek választottak. Később a meglévő 51 hektár föld mellé vettem 20 hektárt, az volt a célom, hogy elérjem a

száz hektárt. Szép lassan fejlesztettem a gazdaságot, most már mindent összevetve 900 hektáron gazdálkodom.

Egy ilyen induláshoz komoly pénzügyi háttérrel kellett teremteni. Hogyan oldotta meg? - kérdeztük a vállalkozót.

- Az első években szinte folyamatosan hiteleket kellett felvennem. Például 2002-ben tízmillió forintot vettem fel a Konzumbanktól, és még ugyanabban az évben további négy millió forintot azért, hogy meg tudjak vásárolni 25 hektár földet. 2005-ben vásároltam az első John Deere traktort. Támogatás nélkül, mert a következő pályázat 2007-ben volt, akkor csak munkagépeket vettem. Sem előtte, sem utána nem pályáztam gépvásárlásra. Általában sem volt jellemző, hogy a géptámogatási pályázatokat igénybe vegyem, inkább használt gépeket vásároltam. Én szeretem a használt gépeket, jóval olcsóbbak az újaknál, a használati értékük pedig tökéletesen megfelel. Olyan ez, mint a gépkocsi, az új gépek nagyon drágák, de néhány év múlva, amikor még ugyanúgy használhatók, jóval olcsóbban forognak a piacon. Példaként említhetem az első John Deere traktort, amiért használtan 8,6 millió forintot fizettem, amíg az új 31 millió forintba került volna. Az új géphez össze kellett volna rakni az önerőt, vagy a lízingelés esetében kérdéses volt, tudnám-e majd fizetni a lízingdíjat. Ezek a tartozások jó esetben is erősen megerhelték volna a gazdaságot. Hasonlóképp már munkagépek esetében sem idegenkedem a használt eszközöktől, nálam ez bevált.

A jelenlegi tevékenységről a következőket mondta Urbán Zsombor.

- Mindennek az alapja a gabonatermesztés. Próbálok a vetőmagtermesztés felé mozdulni, abban látom a jövődelmező gazdálkodás lehetőségét, mivel a legnagyobb hozzáadott értékkel a vetőmag rendelkezik. Igaz, hogy több gond van vele, mint az árugabonával, de én megpróbálom a gabonát is jól művelni. Tavaly volt olyan tábla, ahol 11 tonna búza termett. Most a 10 tonna átlagtermés az álomhatár. Ehhez választottam ki a legjobb fajtákat, legalábbis azokat, amelyek a fajtákisérletekben az én viszonyaimhoz

hasonló körülmények között a legtöbbet adják. Korábban árpát is termesztettem, de mostanában már eltolódott a hangsúly az őszi búza felé. Ennek nem csak az árpa iránti gyenge kereslet az oka, hanem az, hogy az árpához több input anyagot kell használni, ami nem mindegy a vállalkozás pénzügyi egyensúlya szempontjából. E mellett repcét és napraforgót termeltek. Megpróbálom a hibrid kukorica termőterületet 100 hektár fölé emelni. Ez szintén olyan növényféle, amely előállításával magas hozzáadott értéket lehet elérni. Egyrészt a vetőmagban rejlik genetikai potenciál miatt, másrészt igyekszem kihasználni a Tisza közelsége adta öntözési lehetőséget. Tavaly próbálkoztam öntözött körülmények között csemege kukoricatermesztéssel is.

A tervekről a további fejlesztésről a következőket mondta Urbán Zsombor.

- Az eredeti elképzelésem az volt, hogy negyven éves koromig fejlesztek, aztán már csak a fenntartásra törekszem, de ebből nem lett semmi. Bár már elmúltam negyven, addig nem nyugszom, míg nincs egy saját tárolóm, nincs saját Lineár öntöző berendezésem. Szóval fejlesztek teljes erővel. Most például kilenc pályázatomban van bent. Nagy biztonságot ad, hogy a háttérben mögöttem áll a 3A Takarékszövetkezet és készfizető kezességével az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány. Egyrészt a fejlesztésekhez nyújtott hitelekkel, másrészt a földalapú támogatás faktorálásával pénzügyileg kiegyensúlyozottá tudja tenni a vállalkozásomat. Közismert, hogy nem számítható ki pontosan a támogatások érkezése, de ha vásárolok valamit, azt általában azonnal ki kell fizetnem. Ezt pontosan érti és érzi a takarékszövetkezet, engem mindig, minden helyzetben kisegített, és várhatóan ezután is kisegít. Bár kezdetben nem tudta kellően vonzó kamatokkal nyújtani a hitelt, ma már teljes mértékben versenyképes. Én akkor is, ha valamivel magasabb volt a kamat, maradtam a takarékszövetkezetnél, mert itt nem arról a párszázézer, vagy talán egy-egy millió forintról van szó, hanem a vállalkozásom pénzügyi biztonságáról. Jellemző a bizalomra, hogy a takarékon kívül másnak nem merek földet jelzálogba adni. Úgy érzem, hogy ez a kölcsönös bizalom az alapja a vállalkozásom további fejlesztésének.

„Nagy biztonságot ad, hogy a háttérben mögöttem áll a 3A Takarékszövetkezet és készfizető kezességével az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány.”
Urbán Zsombor

6

A kárenyhítő juttatások kifizetése

A 2016. évben a gazdálkodóknak számos elemi káreseménnyel kellett megküzdeniük, elsősorban a tavaszi fagy- és a jégeső okozott pusztítást. Közel 9 500 termelő 131 000 hektár területhez kapcsolódva mintegy 11 000 kárbejelentést tett. A káresemények mintegy kétharmada a napraforgó, kukorica, őszi búza esetében következett be. A szántóföldi zöltségkultúrák közül a tavaszi zöldborsó, a burgonya, a paprika, a gyümölcskultúrák közül pedig az alma, a meggy és a szilva károsult.

A jogos igények alapján végül kb. 3 300 mezőgazdasági termelő részesül 5 milliárd forintnyi kárenyhítő

juttatásban. Közülük csak alig több mint 400 rendelkezett mezőgazdasági biztosítással. Megfelelő biztosítás hiányában a termelők évente több milliárd forintot hagynak a Kárenyhítési Alapban, hiszen így csak az egyébként járó kárenyhítő juttatás felére jogosultak. Ugyan az elmúlt években az uniós társfinanszírozású mezőgazdasági biztosítási díjtámogatásoknak köszönhetően emelkedett a mezőgazdasági biztosítások száma, de az még közel sem éri el a kívánatos szintet.

A kormányzat az agrárkárenyhítési rendszer termelői igényekhez igazodó fejlesztésére törekszik, ezért várhatóan sor kerül a kockázatkezelési törvény módosítására. Eszerint a mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer kibővül az országos, talajgenerátoros jégkár-megelőző rendszerrel. Ez utóbbi kiépítése a közeljövőben a Vidékfejlesztési Program forrásaiból történik meg. Működtetése a Kárenyhítési Alap forrásaiból, illetve a Kormány által is támogatott önkéntes termelői befizetésekre támaszkodik. Azt is tervezik, hogy a kárenyhítésnél az üzemi szinten elszendvedett 15 százalékos termelések helyett az egyes károsult növénykultúrák esetében veszik figyelembe a termelési veszteséget. Így a kárt szenvedett termelők szélesebb köre részesülhet kárenyhítési kifizetésben.

A Vidékfejlesztési Program valamennyi pályázatát meghirdették

2017. március végéig a 2014-2020-as Vidékfejlesztési Program teljes, közel 1300 milliárd forintos támogatási kerete meghirdetésre került. Az eddig közzétetteken túl, a most megjelent pályázatok révén több tízmilliárd forintos támogatási forrás vált elérhetővé. Az új kiírások között szerepel egyebek mellett az agrár-innovációs csoportok létrehozását és az innovatív projektek finanszírozását segítő pályázat, amelyben 25 milliárd forintos támogatási keret áll rendelkezésre. A termelői csoportok és termelői szervezetek létrehozását egy másik kiírásban 11 milliárd forinttal támogatják. A rövid ellátási lánc mentén történő együttműködések segítésére 3,84, a LEADER helyi akciócsoportok együttműködési tevékenységeinek megvalósítására 1,92, az erdei ökoszisztémák közjóléti funkcióinak fejlesztésére 1,61 milliárd forintos támogatást szánunk.

A tapasztalatok szerint a Vidékfejlesztési Program pályázatai jól tükrözik a magyar gazdálkodók fejlesztési igényeit, hiszen jó néhány kiírás esetében két, három, olykor négyszeres túligénylés is mutatkozott a támogatási forrásokra. Eddig a rendelkezésre álló támogatási forrás közel egyharmadát érintő pályázatról döntöttek, ez mintegy 458 milliárd forintos támogatási kötelezettségvállalást jelent. A pályázat benyújtási dömping rendkívüli terhet ró a bírálótanácsban közreműködő illetékes megyei kormányhivatalokra. Ezzel együtt lehetséges a bírálati folyamat gyorsítása.

A pályázati tapasztalatok alapján a magyar fél az Európai Bizottságnál jelentős forrásátcsoportosítást kezdeményezett annak érdekében, hogy az energiahatékonysági keretet csökkentve a termelési kapacitásbővítésre fordítható forrást növelhessék, mivel ott jóval nagyobb a pályázók igénye a támogatásra.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

Áprilistól pályázható az agrárdiverzifikációs beruházási támogatás

A „Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások támogatása” című pályázati felhívás keretében a vidéki térségekben működő mezőgazdasági mikro-vállalkozások pályázhatnak.

A kiírás révén falusi turisztikai attrakciók és szolgáltatások (például szálláshely) létesítése és továbbfejlesztése, illetve nem mezőgazdasági termék-, szolgáltatás- és technológiafejlesztés, a tevékenység elindításához vagy továbbfejlesztéséhez szükséges műhely vagy bemutató tér, interaktív bemutatók tartásához szükséges fejlesztések valósíthatók meg.

Amennyiben a projekt a Balaton Kiemelt Üdülő Körzet területén valósul meg, egyéb szálláshelyhez kapcsolódó fejlesztés támogatható.

Az agrárdiverzifikációs pályázatra 2017. április 18. és 2019. április 23. között nyújthatják be kérelmüket az érintettek. Az első beadási szakasz 2017. május 18-ig tart. Az értékelési határnapokig benyújtott projektek együttesen kerülnek elbírálásra.

Az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás összege maximum 160 000 eurónak megfelelő forintösszeg. A támogatási intenzitás a projekt megvalósulási helyétől függően az elszámolható költségek maximum 70 százaléka lehet.

A teljes rendelkezésre álló támogatási összeg megközelíti a 36 milliárd forintot.

A Vidékfejlesztési Program további aktuális pályázati kiírásai

- Állattartó telepek korszerűsítése
- Kertészet korszerűsítése – ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövény-termesztés
- A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Borászat termékfejlesztésének és erőforrás-hatékonyságának támogatása
- Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: létesítmények kialakítása, fejlesztése
- A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése
- Jégesőkár megelőzésére szolgáló beruházás
- Ritka és veszélyeztetett növényfajták genetikai erőforrásainak és mikroorganizmusok ex situ megőrzése
- Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- Erdősítés támogatása
- Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítására nyújtandó támogatások
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások támogatása
- Egyedi szennyvízkezelés
- Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken

Erősödő beruházási kedv 2017-ben

A kilencvenes évek közepe óta a mezőgazdasági beruházások a támogatáspolitikai függvényében alakultak, így történt ez 2016-ban is. A támogatásokhoz igazítják a beruházásokat a gazdálkodók, ezért 2016 elején az agrárberuházások mérséklődtek: az év első felében azok volumene mintegy 16 százalékkal kisebb volt az előző év első félévi szintjénél. Az év második felében, az egyébként 2015 első fele óta csökkenő beruházási szint lassú növekedésnek indult, mert a 2014-2020-as Vidékfejlesztési Program pályázati kiírásai egymás után nyíltak meg, illetve a pályázási és elbírálási folyamat is fokozatosan előrehaladt. A Központi Statisztikai Hivatal 2017 márciusában publikált friss adatai szerint, a 2015. évi volumenhez képest a mezőgazdasági beruházások 2016. év egészében így is 7,5 százalékos csökkenést mutattak. Megjegyezzük, hogy ez a csökkenés jóval kisebb mértékű, mint a nemzetgazdasági beruházások

20 százalékos - az uniós projektek megvalósításának periodikus változásával ugyancsak összefüggő - mérséklődése.

Noha, 2016-ban számottevő volumenű hitelt helyeztek ki a bankok a mezőgazdaságba, az elsősorban forgóeszközhitel formájában történt, a beruházási hiteligeny visszafogottabb mértékű volt. Ez az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) portfóliójában is megmutatkozott, hiszen a kezességgel biztosított beruházási hitelek aránya közel négy százalékponttal csökkent a teljes garantált hitelállományhoz képest a 2015-ös értékhez viszonyítva. Az európai uniós támogatásokhoz, a pályázati projektek megvalósításához kapcsolódóan 2017-ben minden bizonnyal megélnék az agrárszektor beruházási aktivitása, ami várhatóan jelentős hiteligenyvel is jár. Hasonlóan vélekednek az ágazat finanszírozásával foglalkozó hitelintézetek is.

A halászlé termékek piaci értékesítésének támogatása

A hazai halgazdálkodás fejlesztésének és támogatásának kiemelt célja a kis- és középvállalkozások helyzetbe hozása, továbbá a hagyományos tógazdasági haltermelés versenyképességének növelése. A korábban meghirdetett pályázati felhívásokat követően, a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program keretében 2017. február végén megjelent „A halászlé termékekre és akvakultúra-termékekre irányuló piaci értékesítési intézkedések támogatása” című pályázati felhívás.

A kiírás mintegy 400 millió forint támogatási keretösszeggel kíván hozzájárulni a halászlé termelők szervezetek és azok társulásai, valamint az ágazatközi szervezetek létrehozásához, új piacok felkutatásához és a forgalomba hozatali feltételek javításához. A kiírás forrásai segítik a halászlé termékek minőségének javítását, illetve a halászlé termelés hozzáadott értékének növelését. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege - maximum 50 százalékos támogatási intenzitás mellett - minimum egymillió forint.

A támogatási kérelmek 2017. április 20. és 2019. április 22. között adhatók be. Elsőként a 2017. május 22. hatánapig benyújtott projektek kerülnek együttesen elbírálásra.

A Vidékfejlesztési Program valamennyi pályázati konstrukciója március végéig meghirdetésre került. A kb. 1300 milliárd forintos teljes támogatási forrás jelentős része beruházásokat támogat. A különféle kiírásokban megjelölt, az elszámolható költségekre vetített támogatási hányad alapján, az előttünk álló években lényegében annyi banki hitel kerülhet kihelyezésre, mint amekkora összeget támogatásként elnyernek a pályázók. A legtöbb vállalkozó várhatóan banki forrásból fogja finanszírozni a beruházásokhoz szükséges önrészt. A piacon kedvező feltételek mellett juthatnak most kölcsönkhoz a gazdálkodók, az alapítvány kezességvállalásának köszönhetően pedig azok a piaci szereplők is forráshoz juthatnak, amelyek egyébként nem kapnának hitelt a bankjuktól.

Az AVHGA felkészült a jövőbeni feladatok megoldására. Az uniós programok megvalósításához igazodva, a bankokkal szoros együttműködésben kerülnek kidolgozásra a vállalkozók számára vonzó finanszírozási konstrukciók. Egyúttal azt a kormányzati célt is szem előtt tartva, hogy a legelőnyösebb megoldások legyenek biztosítva a mezőgazdaság szereplői számára. Az alapítvány törekszik arra, hogy úgy bővítse a kezességgel biztosított hitelállományát, hogy ügyfelei között a mikrovállalkozások, az östermelők, a családi gazdálkodások legyenek többségben. Mindemellett - ha szükséges - az alapítvány a kkv kör nagyobb vállalkozásai által igényelt hitelekhez is nyújt garanciát, a kedvezőbb banki finanszírozási kondíciók elérése érdekében. Így, a néhány millióstól a több százmilliósig, sőt akár egymilliárdos hitel is előfordulhat az alapítványi kezességgel biztosított hitelállományban.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)
Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Sullay Viktória | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Fax: (1) 373 8455
Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Central Europe Zrt. 2600, Vác Nádás utca 8., felelős vezető: Borbás Gábor